

Inbjudan till undersökningssamråd enligt kapitel 6 miljöbalken

Ansökan om ändring av befintlig 40 kV luftledning till kabelutförande på fyra platser mellan Sävar och Robertsfors

Umeå och Robertsfors kommuner, Västerbottens län

Skellefteå Kraft Elnät AB

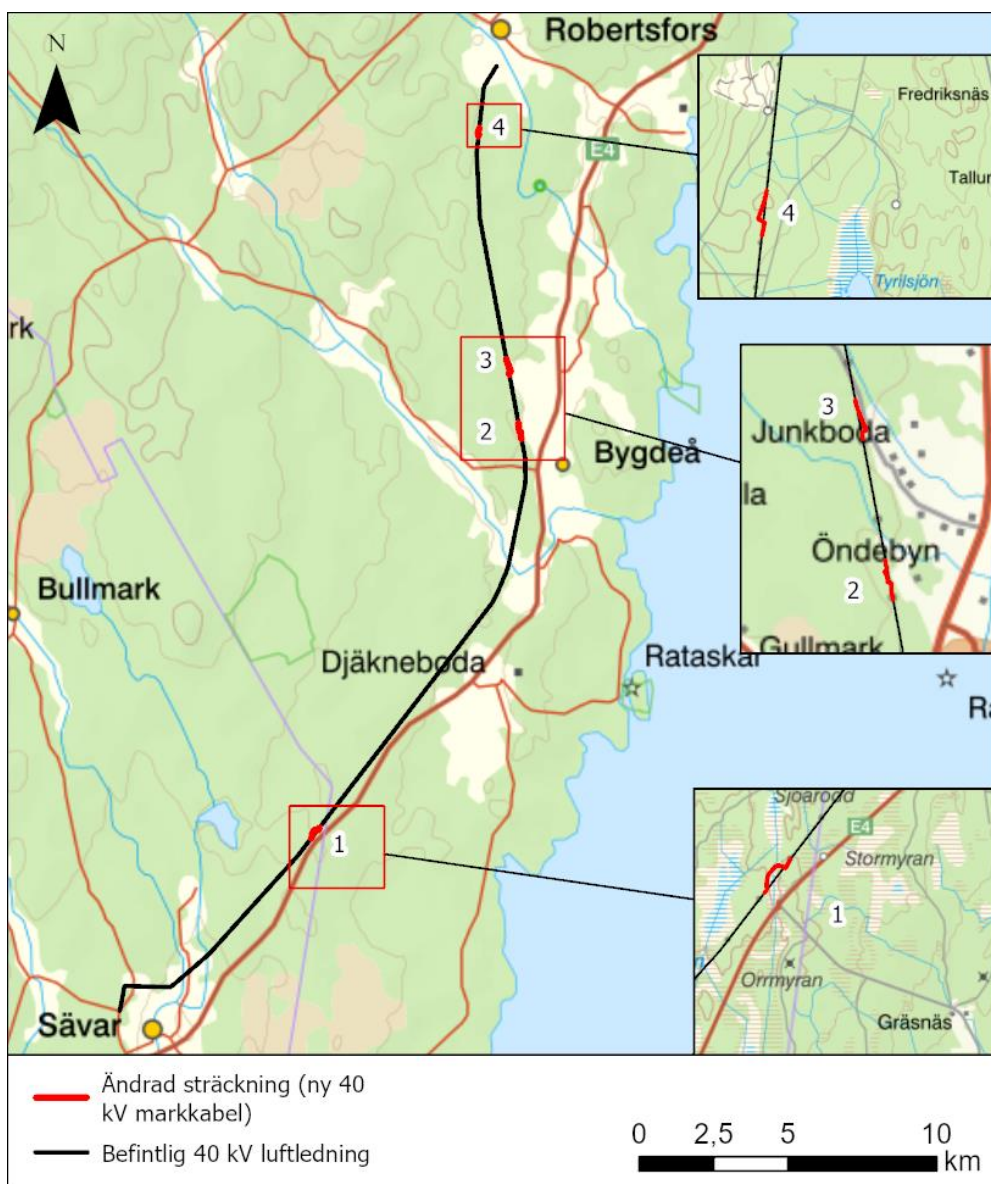
Innehållsförteckning

1. Inledning och syfte	3
1.1 Bakgrund och syfte	3
1.2 Tillståndsansökan och markupplåtelse	4
2. Teknisk utformning	5
2.1 Utformning av markförlagda ledningar	5
2.2 Rasering av befintlig luftledning	6
2.3 Drift och underhåll	6
3. Förutsättningar och förutsedda miljöeffekter	7
3.1 Effektbedömning	7
3.2 Avgränsning	7
3.3 Ledningsändring 1	8
3.4 Ledningsändring 2	12
3.5 Ledningsändring 3	17
3.6 Ledningsändring 4	19
3.7 Hänsynsåtgärder	22
3.8 Skellefteå Krafts bedömning avseende betydande miljöpåverkan	23
4. Fortsatt arbete	23
5. Referenser	25

1. Inledning och syfte

1.1 Bakgrund och syfte

Skellefteå Kraft Elnät AB (nedan benämnt Skellefteå Kraft) planerar att ansöka om ändring av nätkoncession för linje på fyra platser längs en befintlig 40 kV ledning, se Figur 1. Trafikverkets anläggning av Norrbotniabanan, en ny järnväg mellan Umeå i söder och Luleå i norr, innebär konflikter med Skellefteå Krafts 40 kV luftledning på fyra platser mellan Sävar och Robertsfors. För att möjliggöra för Norrbotniabanan behöver Skellefteå Kraft flytta ledningen vid dessa platser vilket Skellefteå Kraft planerar att ansöka om ändring av nätkoncession för. Skellefteå Kraft genomför nu undersökningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken för de planerade ledningsändringarna.

Figur 1. Översiktskarta som visar vilka områden som berörs av planerad ledningsändring.

Ändringarna gäller fyra delar av befintlig 40 kV luftledning som går mellan Sävar och Robertsfors i Robertsfors och Umeå kommuner, se Figur 1. På de fyra platserna ska totalt cirka 1,8 kilometer av den befintliga luftledningen raderas och ersättas med en ny 40 kV kabel. Detta innebär att sträckningen flyttas som mest cirka 90 meter i sidled från den befintliga placeringen. För plats nummer 1, se Figur 1, har ett förhandsmedgivande sökts hos Energimarknadsinspektionen då denna ledningsändring är mycket tidskritisk på grund av anläggandet av Norrbottenabanan.

Den befintliga 40 kV ledningen färdigställdes 1996 och har koncession med anläggningsnummer 8800 AA. Ledningen utgör en viktig del i Skellefteå Krafts elnät i regionen och ledningens syfte är att överföra elenergi från transformatorstationen i Sävar till transformatorstationerna i Bygdeå och Robertsfors.

1.2 Tillståndsansökan och markupplåtelse

För att få bygga och driftsätta en kraftledning krävs tillstånd, s.k. nätkoncession, enligt Ellagen (1997:857). För ledningar på regionnätetsnivå är det primärt nätkoncession för linje. Vid ändringar i sträckning eller utförande krävs att befintlig nätkoncession ändras. Det görs också enligt Ellagen. Inför framtagandet av en tillståndsansökan, såväl för ny eller ändrad koncession ska samråd enligt 6 kapitlet miljöbalken genomföras.

Efter samrådet kommer inkomna synpunkter att sammanställas och bemötas i en samrådsredogörelse som skickas till länsstyrelsen för beslut om betydande miljöpåverkan eller ej. Samrådsredogörelsen biläggs även till tillståndsansökan som bland annat omfattar teknisk beskrivning, fastighets- och rättighetsägarförteckning, miljökonsekvensbeskrivning och karta. Ansökan skickas till Energimarknadsinspektionen som handlägger ärendet och efter remisshantering fattar beslut.

Ett koncessionsbeslut ger rätt att bygga ledningar, men inte rätt att ta mark i anspråk. Skellefteå Kraft strävar efter att teckna frivilliga markupplåtelseavtal med berörda fastighetsägare. Koncessionsbeslutet kommer att ligga till grund för den ledningsrätt som Skellefteå Kraft ämnar ansöka om hos Lantmäteriet.

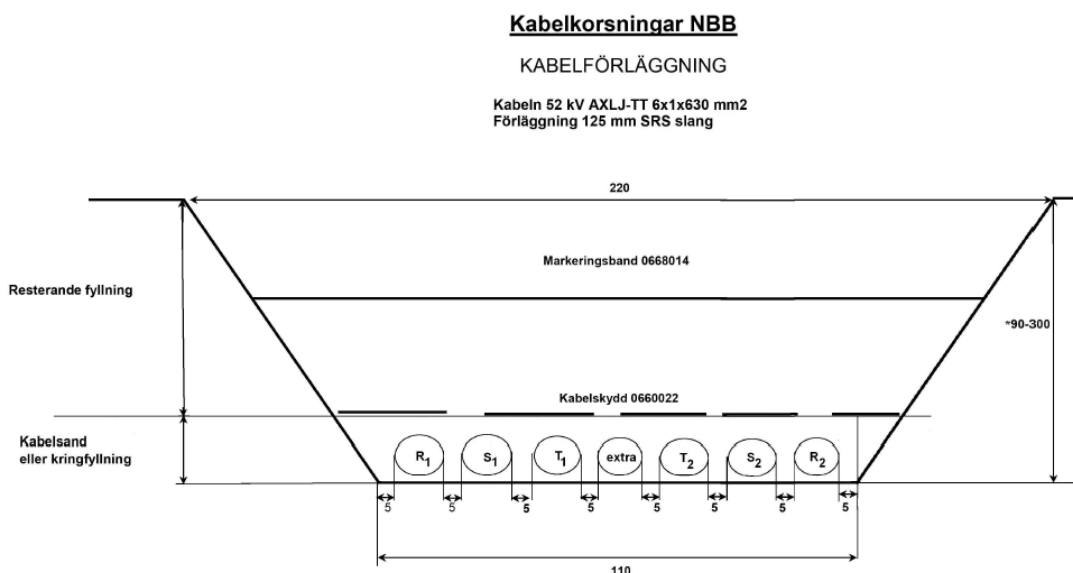
2. Teknisk utformning

2.1 Utformning av markförlagd ledning

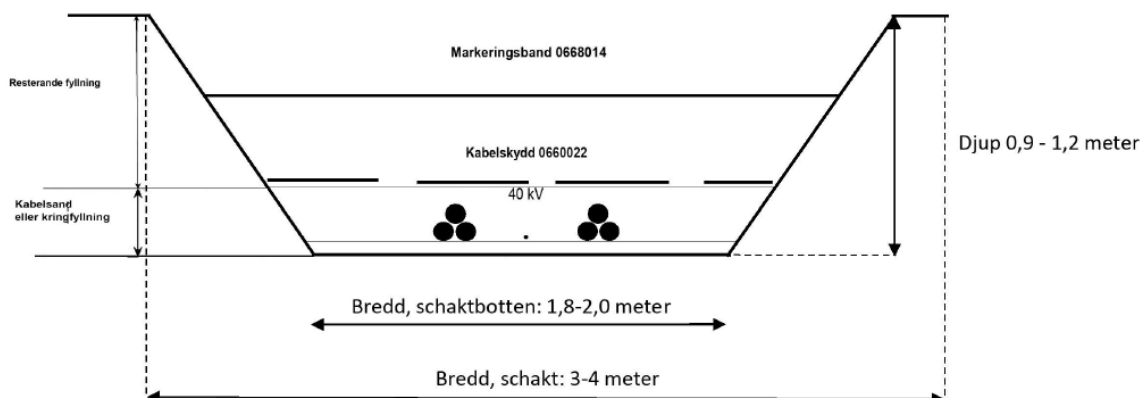
De planerade markförlagda kabelavsnitten kommer att ha en konstruktionsspänning på 52 kV och en nominell spänning på 40 kV, liksom den befintliga luftledningen.

Ledningen består av två förband med tre enledarkablar vardera. Schaktets öppning blir cirka 2-4 meter brett med en schaktbotten på cirka 1-2 meter och ett djup på cirka 0,9-3 meter. Ledningarna kommer att korsa järnvägen på fyra platser vilket gör att dimensioner på schakt och utformning av kabelförbanden varierar, se principskisser i Figur 2 och Figur 3.

Under anläggningsskedet kommer ett cirka 10-15 meter brett arbetsområde generellt att fordras längs schaktet. Utöver att rymma själva ledningsschaktet och arbetsmaskiner, nyttjas arbetsområdet även som transportväg och tillfällig upplagsplats för schaktmassor och material. Om tillförsel av material krävs för återfyllnad kan massor från annan plats bli aktuell, dessa ska då uppfylla de krav som ställs på markanvändningen i området.

Figur 2. Principskiss med teknisk utformning av ledning där den korsar järnvägen. Ledningarna består av två förband med tre enledarkablar vardera. Mått angivna i cm. "Extra" symboliserar andra ledningar som kan läggas i graven, exempelvis jordlina.

Figur 3. Principskiss med den aktuella ledningsändringen utanför järnvägsområdet.

2.2 Rasering av befintlig luftledning

Den befintliga luftledningen består av stolpar i trä, faslinor och isolatorer. Vid rasering lossas först faslinorna från stolparnas isolatorer, varefter linorna släpas i marken. Reglarna demonteras från stolparna och lyfts ner med hjälp av grävmaskin eller kran. Därefter dras trästolparna tillsammans med eventuella stagförankringar i trä upp ur marken med gripklo monterad på grävmaskin. Stolphålen fylls igen med befintliga jordmassor på platsen. Åtkomst till stolpplatsera sker genom att köra i ledningsgatan. Raserat material omhändertas enligt gällande lagar och förordningar.

2.3 Drift och underhåll

Under drift upprätthålls en cirka 5 meter bred byggnads- och anläggningsfri zon på vardera sida av schaktet ovanför kablarna. Syftet med zonen är att skydda kablarna och hålla dem tillgängliga för reparation. Vid eventuell skada kan felet lokaliseras på elektrisk väg. När felet är lokaliserat tar sig tekniker ut på plats för åtgärd. Vid aktuellt felställe grävs kabeln upp och repareras. Vart cirka 8:e år avverkas kabelgatan från sly beroende på markens bonitet.

3. Förutsättningar och förutsedda miljöeffekter

3.1 Effektbedömning

I detta kapitel redovisas en beskrivning av de intressen som berörs av respektive ledningsändring och de förväntade effekter som ledningsändringarna kan medföra på dessa intressen. Ändringarna innebär både rasing av den befintliga 40 kV luftledningen och anläggande och drift av ny kabelsträckning på de fyra platserna. Bedömningen har begränsats till det utredningsområde varinom ledningsändringarna planeras. De förutsedda miljöeffekterna är avgränsade till ledningsändringen och de planerade ledningsåtgärderna, det vill säga att den nya kabelsträckningens effekter jämförs mot den del av den befintliga luftledningen som den nya sträckningen ersätter.

Intressen och bedömning redovisas uppdelat för varje ändring 1-4. Bedömning av effekterna av ledningsändringarna anges och graderas som negativa, tillfälligt negativa, begränsade eller inga effekter.

- Negativa effekter kan innebära att värdet på intresset minskar, att skador uppstår, störning sker, människor som inte tidigare belastats av aktuell olägenhet drabbas och konflikt med intresse.
- Tillfälligt negativa effekter uppstår under anläggningskedet då skador kan uppstå, störning sker, människor som inte tidigare belastats av aktuell olägenhet drabbas och konflikt med intresse. Effekterna är övergående och upphör efter att byggnationen avslutats.
- Begränsade effekter kan innebära att värdet ändras i mindre och obetydlig grad, alternativt att värdet påverkas negativt, men att effekten inte behöver innebära skada.
- Inga effekter uppstår.

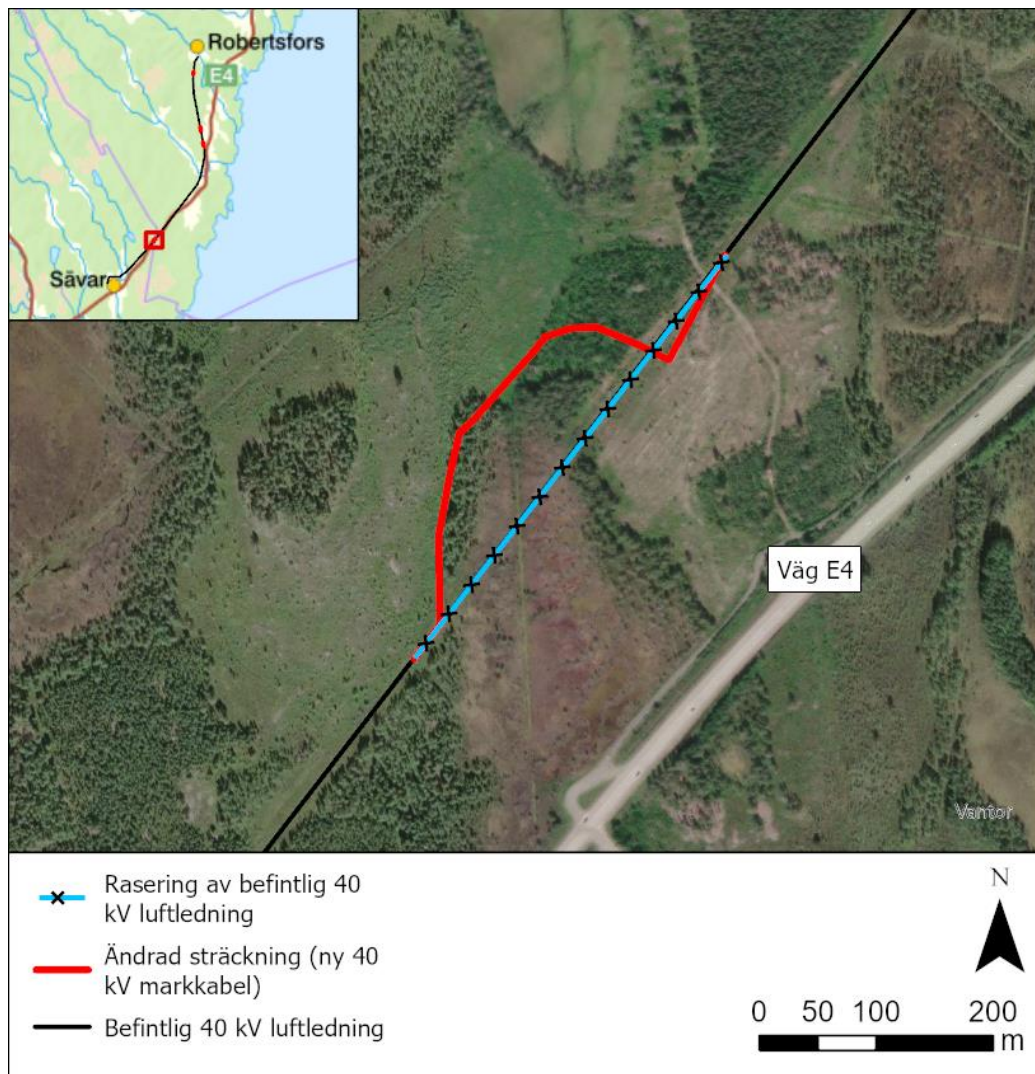
3.2 Avgränsning

Miljöaspekter som inte behandlas ytterligare i denna handling bedöms inte påverkas av den planerade verksamheten för någon av de fyra ledningsändringarna:

- Infrastruktur – Ledningsändringarna berör Norrbotniabanan som utgör riksintresseområde för kommunikationer. Ledningsändringen syftar till att möjliggöra järnvägen och därmed bedöms ledningsändringens effekter för den planerade järnvägen som positiva och ingen påtaglig skada på riksintresset bedöms därmed uppstå.
- Bebyggelsemiljö – Närmsta bostadshus är beläget på ett avstånd på mellan 280 meter och 1,7 kilometer från de fyra ledningsändringarna och kommer inte påverkas.
- Miljökvalitetsnormer (MKN) - Fastställda miljökvalitetsnormer (MKN) finns idag för utomhusluft, fisk- och musselvatten, yt- och grundvatten samt omgivningsbuller. Inga miljökvalitetsnormer berörs av sökt verksamhet.

3.3 Ledningsändring 1

Ledningsändring 1 omfattar en cirka 440 meter lång sträcka av befintlig 40 kV luftledning och är lokaliserad till en plats nordöst om Sävar inom Umeå kommun. På denna sträcka ska ledningen raseras och ersättas med en ny 40 kV kabel. Detta innebär att sträckningen som mest flyttas cirka 90 meter i sidled från den befintliga placeringen, se Figur 4.

Figur 4. Karta som visar ledningsändring 1 mellan Sävar och Bygdeå.

3.3.1. Planförhållanden

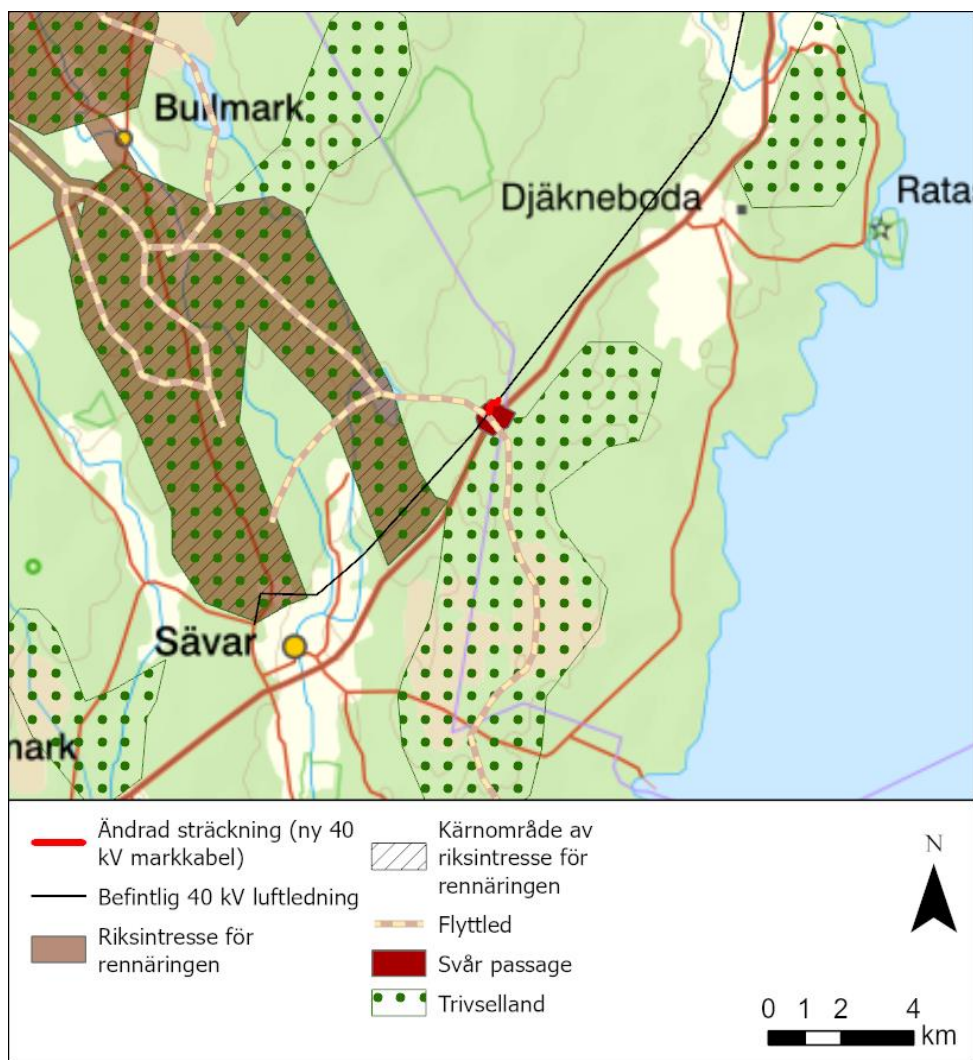
Området som berörs av ledningsändring 1 omfattas inte av någon detaljplan och enligt Umeå kommuns gällande översiktsplan utgörs området av landsbygd och ingår i översiktsplanens tematiska tillägg för landsbygd. Ledningsändringen bedöms inte strida mot gällande översiktsplan.

3.3.2. Rennäring och övrig markanvändning

Ledningsändring 1 ligger inom Rans samebys vinter- och vårvinterland. Ändringen överlappar ett område som utgör en "svår passage", se Figur 5. Cirka 80 meter sydväst om ändringens sydliga punkt finns en flyttled för renar. Området på östra sidan av väg E4 är

utpekad som ett trivselland för rennäringen. Under anläggningsskedet bedöms inga störande effekter uppstå för renar av kabelsträckningen eftersom arbetet är planerat under våren/sommaren då renarna normalt inte vistas i området. Avverkning och rasering av den befintliga ledningen kan ske på andra tider på året. I så fall tas kontakt med samebyn innan arbetet påbörjas. Under driftskedet kommer kabeln att ta mark i anspråk. Utifrån att anspråket främst tas i skogsmark som avverkats och att den nya ledningssträckningen är markförlagd bedöms ledningsändringens effekter på rennäringen som **begränsad**.

Övrig markanvändning består av skogsbruk. Större delen av skogsbruksmarken är relativt nyligen avverkad och utgör hygge eller återväxande ungskog. Den nya kabelsträckningen bedöms tillföra små ytterligare effekter jämfört med den befintliga sträckningen då ny mark tas i anspråk. Ledningsändringens effekter för skogsbruksmark bedöms som **negativ**.

Figur 5. Rennäringsintressen i området för Ledningsändring 1.

3.3.3. Natur- och kulturmiljö

Området som berörs av ledningsändring 1 utgörs av skogsmark och våtmark, se Figur 7. Skogsbeståndet består mestadels av barrskog och utgörs främst av hyggen och ungskog.

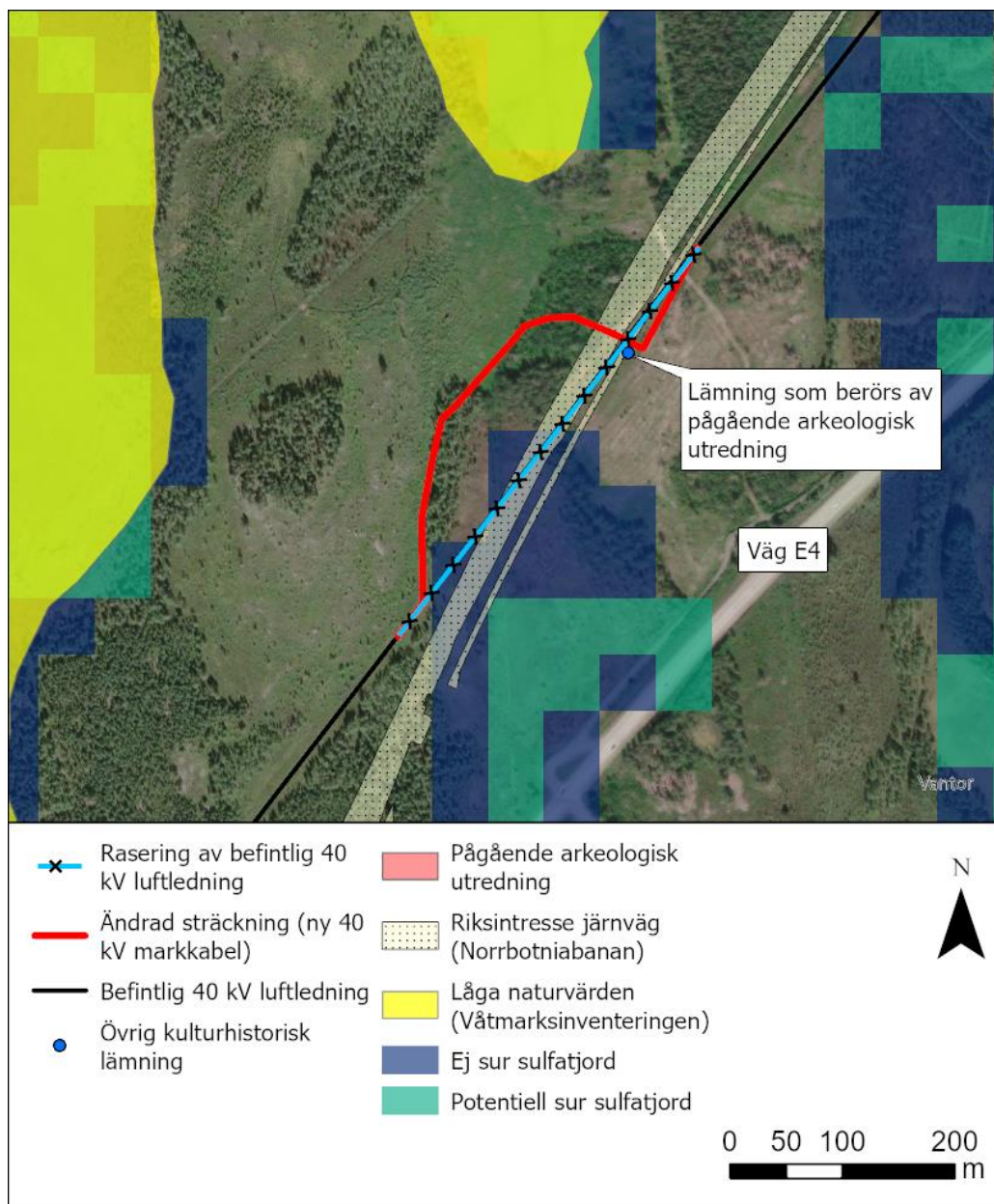
Vid kabelförläggningen behöver avverkning ske i kanten på ett skogsområde på en sträcka av cirka 125 meter. Området ligger inom värdetrakt för barrskog (Berga-Sjulsmyran). Avverkningen bedöms inte medföra någon väsentlig förändring av livsmiljön för växt- eller djurliv då området är karaktäriserat av ett aktivt skogsbruk med omgivande hyggen och ungskog.

Området ligger inom värdetrakt för vitryggig hackspett vilken främst lever i skog med stor andel lövträd. Skogen som planeras att avverkas utgörs av ung tallskog med inslag av lövsly och bedöms inte uppfylla vitryggig hackspetts krav på habitat. Ledningsändringen bedöms inte medföra förlust av habitat som kan påverka någon hotad djur eller växtart då det finns gott om liknande habitat i omgivande landskap. Ledningsändringens effekter för naturmiljön bedöms som **obetydliga** under både bygg- och driftsskede.

Skellefteå Kraft kommer att genomföra en förstudie avseende behov kring fågelinventering respektive naturvärdesinventering. Finns behov av inventeringar kommer de att genomföras.

Jordarterna i det aktuella området utgörs av torv och morän enligt SGU:s kartvisare för jordarter (SGU, 2026). Cirka 45 meter öster om den sydliga delen av luftledningssträckan som ska raseras finns ett område med potentiell sur sulfatjord, se Figur 6 (SGU, 2026 1). Jorden där raseringen är planerad utgörs enligt SGU:s kartering inte av sur sulfatjord och då flödesriktningen av grund- och markvatten är nordlig bedöms det inte finnas risk för påverkan från sur sulfatjord. Med inarbetande av hänsynsåtgärder bedöms ledningsändringens effekter på markförhållandena som **obetydliga**.

Inom skogsgatan för den del av befintlig luftledning som raseras finns en lämning kategoriserad som övrig kulturhistorisk lämning (L1936:1456, kolningsanläggning), se Figur 6 (Riksantikvarieämbetet, 2026). Lämningen anges enligt Riksantikvarieämbetets information ha en pågående arkeologisk undersökning. I övrigt har inga lämningar registrerats inom en radie av 100 meter från ledningsändringen. Med inarbetande av hänsynsåtgärder, se Avsnitt 3.7, bedöms ledningsändringens effekter på lämningen som **obetydliga**.

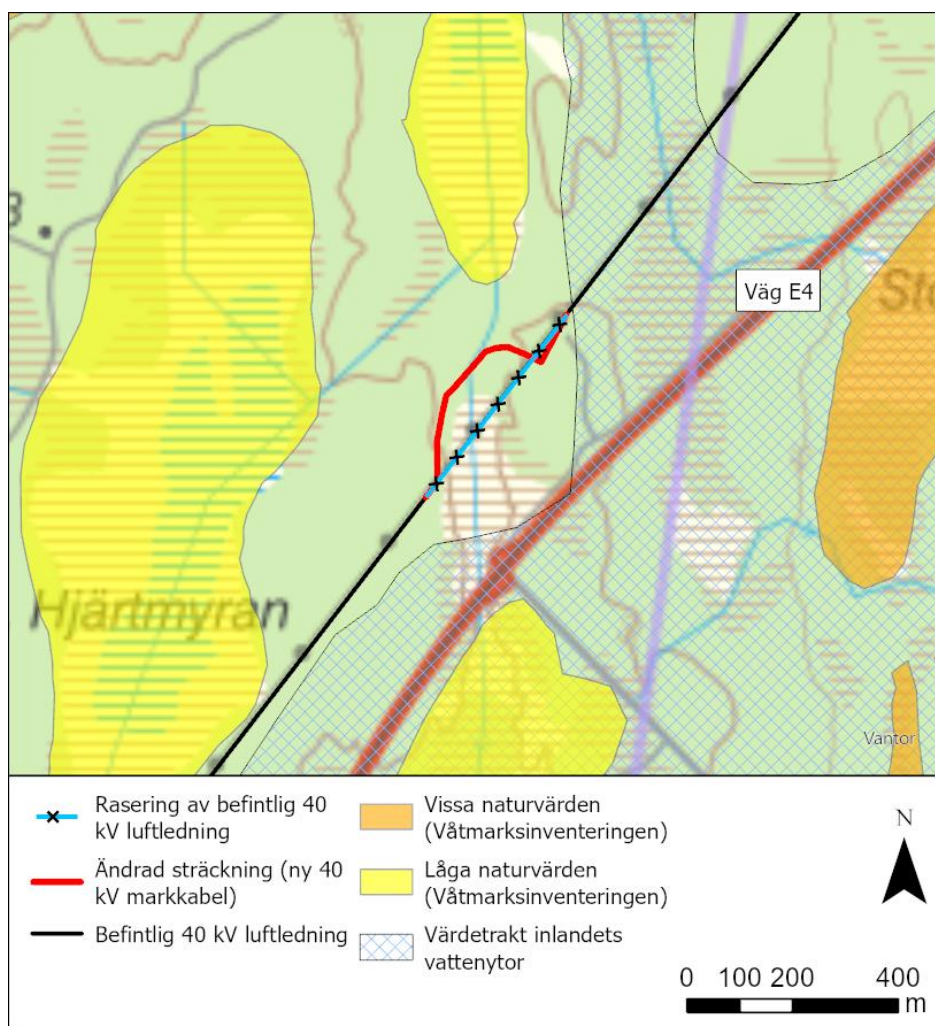

Figur 6. Kända natur- och kulturmiljöintressen i området för planerad ledningsändring 1. Området ligger inom värdetrakt för barrskog (Berga-Sjulsmyran) samt värdetrakt för vitryggig hackspett.

Cirka 15 meter norr om ledningsändringen finns en värdetrakt för inlandets vattenytor (områdesnamn Gryssjön), se Figur 7. Ledningsändringen bedöms inte utgöra några effekter för värdetrakten eftersom inga vattenytor inom värdetrakten berörs.

Ledningssträckningen som ska raseras passerar över en dikad våtmark. Kabelsträckningen berör inte våtmarken då den passerar cirka 30 meter öst om.

Med inarbetande av hänsynsåtgärder, se Avsnitt 3.7, bedöms ledningsändringens effekter på våtmarksområden som **obetydliga** under både bygg- och driftskede.

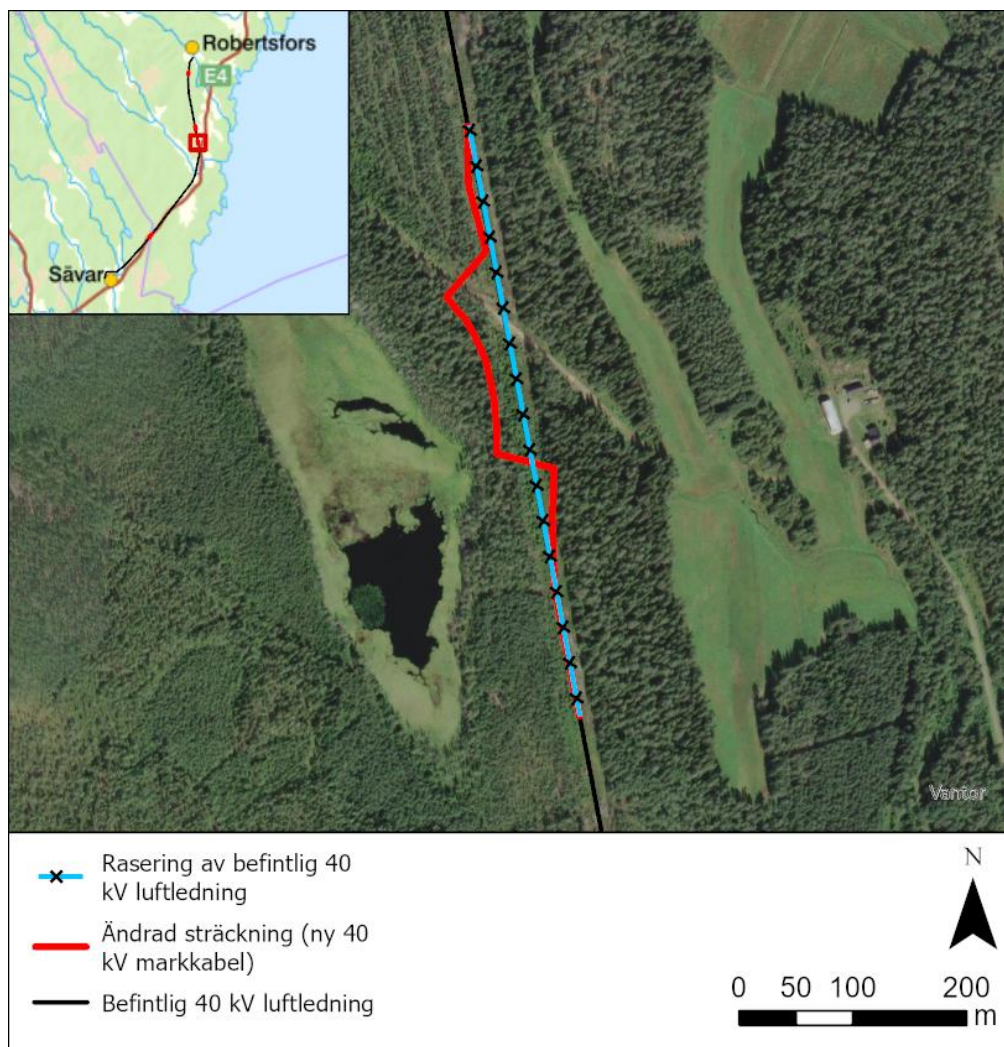
Figur 7. Våtmarker och värdeakt för inlands vattenytor i området för planerad ledningsändring 1.

3.3.4. Friluftsliv och rekreation

Ledningsändring 1 berör en befintlig skoterled som går längs med befintlig ledningsgata mellan Sävar och Bygdeå. Under anläggningsskedet bedöms ingen påverkan på skoterleden uppstå eftersom arbetet är planerat under våren/sommaren. Under driftskedet kommer skoterleden inte att påverkas eftersom den nya ledningssträckningen är markförlagd. I övrigt finns inga registrerade friluftsliv- eller rekreationsvärden inom utredningsområdet. Ledningsändringens effekter för friluftslivet bedöms som **inga**.

3.4 Ledningsändring 2

Ledningsändring 2 omfattar en cirka 530 meter lång sträcka av befintlig 40 kV luftledning och är lokaliserad till en plats cirka en kilometer nordväst om Bygdeå. På denna sträcka ska ledningen raderas och ersättas med en ny 40 kV kabel. Detta innebär att sträckningen som mest flyttas cirka 45 meter i sidled från den befintliga placeringen. Se Figur 8.

Figur 8. Karta som visar ledningsändring 2. Planerad ledningsändring av befintlig 40 kV ledning cirka en kilometer nordväst om Bygdeå.

3.4.1. Planförhållanden

Området som berörs av ledningsändring 2 omfattas inte av någon detaljplan och är inom riksintresseområde för planerad järnväg enligt Robertsfors kommuns översiktsplan (Robertsfors kommun, 2019). Ledningsändringen bedöms inte strida mot gällande översiktsplan.

3.4.2. Rennäring och övrig markanvändning

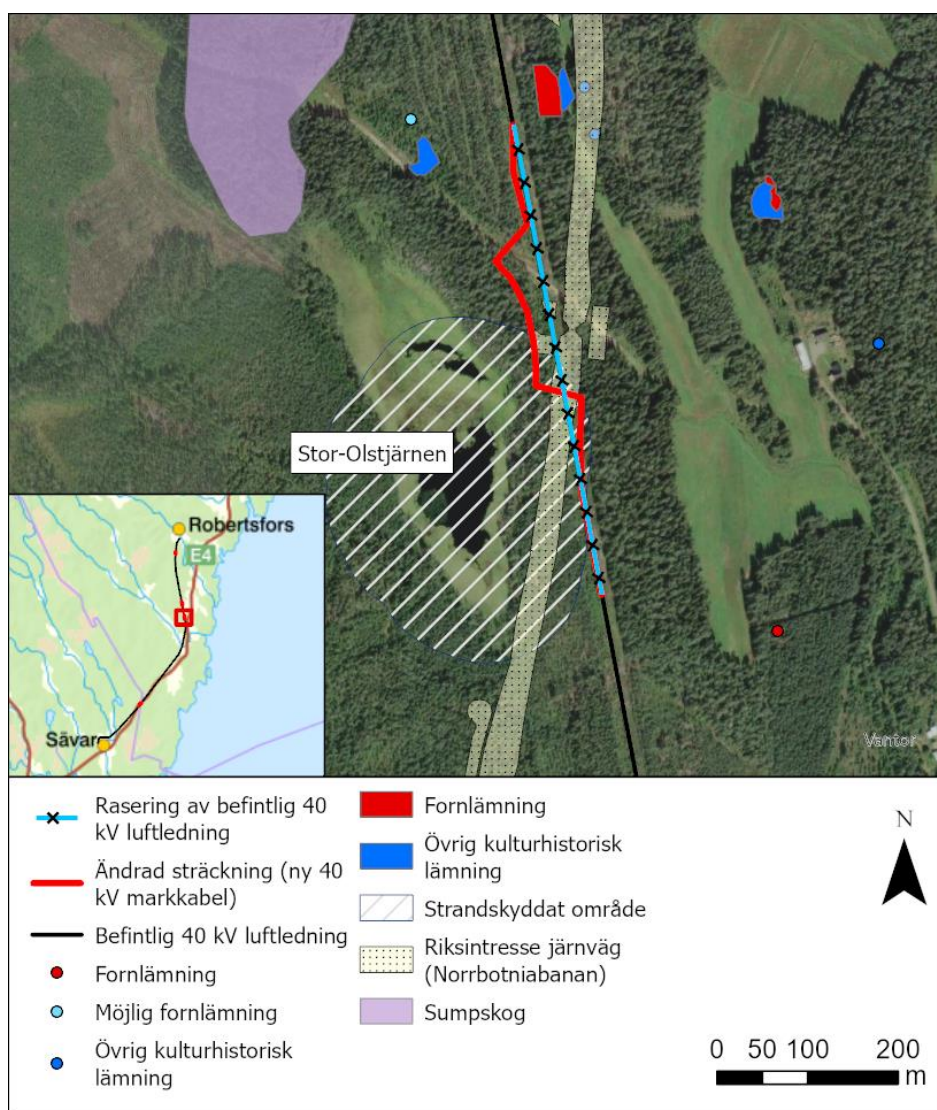
Ledningsändring 2 ligger inom Gran samebys vinterbetesområde, men berör inte något utpekat riksintresseområde. För närvarande finns inget tillgängligt kartmaterial på Sametingets webbplats över samebyns markanvändning i området. Enligt äldre information från länsstyrelsen berörs inget utpekat område för rennäringen av ledningsändringen. Under anläggningsskedet bedöms inga negativa effekter för rennäringen uppstå eftersom arbetet är planerat under vår/sommar då renarna normalt inte vistas i området. Avverkning och rasering av den befintliga ledningen kan ske på andra tider på året. I så fall tas kontakt med samebyn innan arbetet påbörjas. Under driftskedet kommer kabeln att ta skogsmark i anspråk vilket medför en betesförlust. Utifrån att anspråket främst tas i skogsmark som

avverkats och att den nya ledningssträckningen är markförlagd bedöms kabelsträckningens effekter på rennärningen som **begränsad**.

Övrig markanvändning består av skogsbruk. Större delen av skogsbruksmarken är relativt nyligen avverkad och utgör hygge eller återväxande ungskog. Den nya kabelsträckningen bedöms tillföra små ytterligare effekter jämfört med den befintliga sträckningen då ny mark tas i anspråk. Ledningsändringens effekter för skogsbruksmark bedöms som **negativ**.

3.4.3. Natur- och kulturmiljö

Området som berörs består av barrskog som genomkorsas av en mindre väg. Raseringen av luftledning är planerad cirka 100 meter från Stor-Olstjärnens strand och kabelsträckningen planeras som närmast 70 meter från tjärnen. Vid kabelförläggningen behöver avverkning ske i kanten på ett skogsområde på en sträcka av cirka 250 meter.

Figur 9. Kända intressen i området för planerad ledningsändring 2.

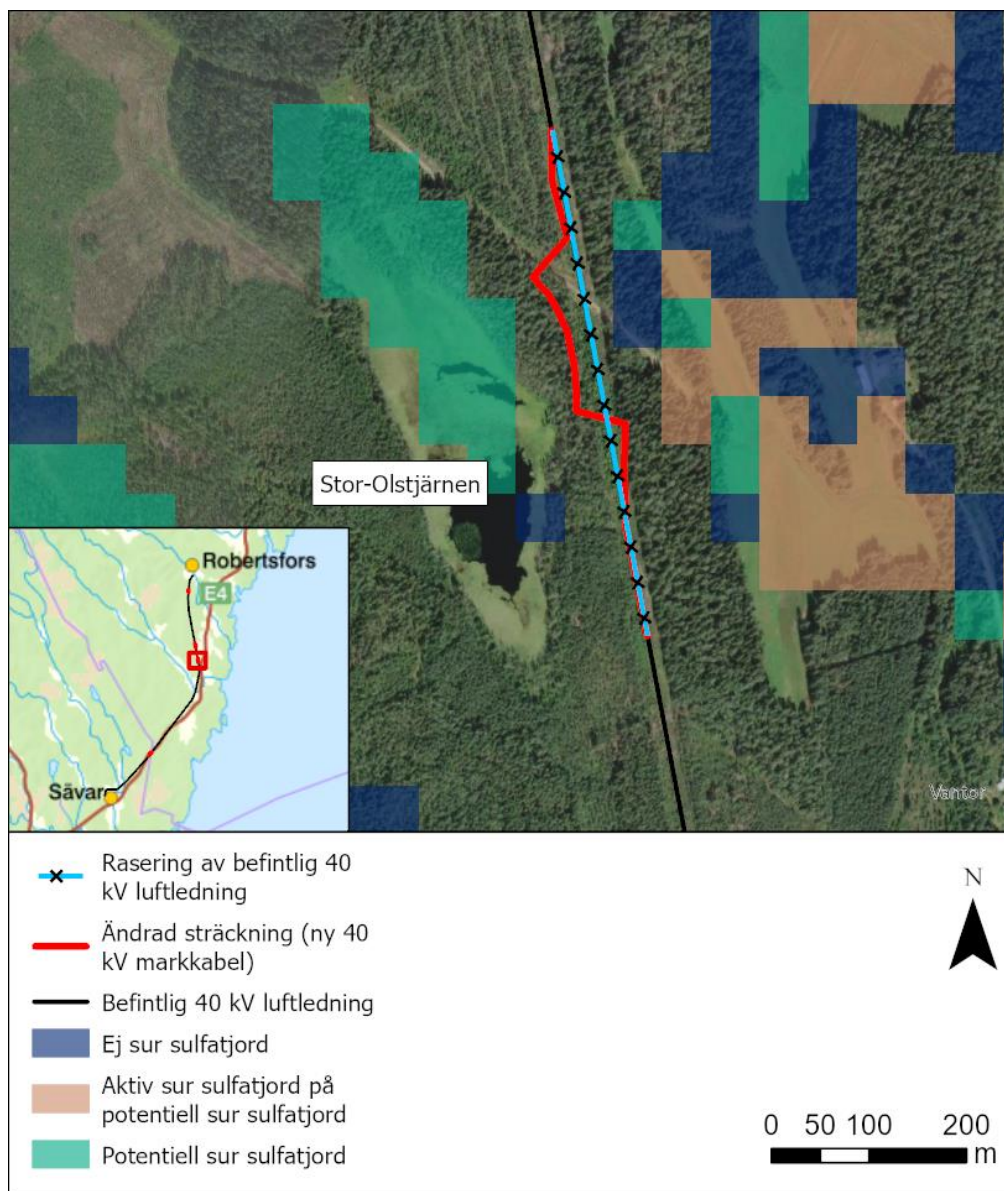
I samband med tillståndsansökan för Norrbotniabanan har Greensway AB genomfört en naturvärdesinventering som överlappar aktuellt område. Artfynden rapporterades in på Artportalen 2022/2023 och inkluderar kötticka (nära hotad) cirka 30 meter från luftledning aktuell för rasering och ett kluster av 20 plantor/tuvor hultbräken (livskraftig) cirka 50 meter från ledningen. Cirka 50 meter från luftledningen har även björksplintborre (livskraftig) rapporterats. Runt Stor-Olstjärnen har trana, sångsvan och kungsfågel noterats under en fågelinventering som rapporterades in 2017. Tjärnen bedömdes som lämplig häcklokal för trana. I övrigt finns inga inrapporterade fynd som bedöms kunna påverkas av ledningsändringen.

Köttickan återfinns på gränslågor och upprättstående stubbar och torrträd. För att skydda denna kommer befintliga lågor och högstubbar lämnas kvar längs kanten på kabelgatan. Inget arbete kommer ske inom våtmarken/tjärnen där fynd av fågelarter rapporterats. Med inarbetade av hänsynsåtgärder, se Avsnitt 3.7, bedöms effekterna av ledningsändringen bli **begränsade** för naturmiljön under anläggnings- och driftskedet.

Luftledningssträckan som är aktuell för rasering och den nya kabelsträckan korsar ett mindre vattendrag/dike som rinner ut ur Stor-Olstjärnen. Inför rasering och kabelförläggning kan en anmälan om vattenverksamhet behöva göras. Ytterligare försiktighetsåtgärder kan bli aktuella i dialog med tillsynsmyndigheten.

Ledningsändring 2 berör strandskyddat område för Stor-Olstjärnen eftersom rasering av luftledning samt anläggande av markkabel planeras inom strandskyddat område. Förbudet mot åtgärder inom strandskyddat område gäller inte när det handlar om att bygga eller underhålla ledningar som har nätkoncession för linje enligt miljöbalken. Prövning av tillåtligheten sker i koncessionsansökan och ingen separat strandskyddsdispens behöver sökas.

Skellefteå Kraft kommer att genomföra en förstudie avseende behov kring fågelinventering respektive naturvärdesinventering. Finns behov av inventeringar kommer de att genomföras.

Figur 10. Kartan visar kartering över sur sulfatjord i området vid ledningsändring 2.

Jordarterna i området består främst av morän samt ett område med torv norr om tjärnen vilket enligt SGU:s kartering utgörs av potentiell sur sulfatjord. Cirka 30 meter väster om en del av kabelsträckningen finns ett område med potentiell sur sulfatjord, se Figur 10. Avrinningen från tjärnen går österut mot den planerade ledningsändringen. Med inarbetande av hänsynsåtgärder, se Avsnitt 3.7, bedöms ledningsändringens effekter på markförhållandena som **obetydliga**.

Närmaste fornlämning är betecknad L1936:1696 och finns cirka 30 meter öster om nordligaste delen av ledningsändringen i form av så kallad lägenhetsbebyggelse och utgörs av fyra husgrunder och en källargrund, se Figur 9 (Riksantikvarieämbetet, 2026 1). Det finns ett flertal övriga kulturhistoriska lämningar i området omkring planerad ledningsändring 2, dessa ligger mer än 50 meter från de planerade åtgärderna och bedöms

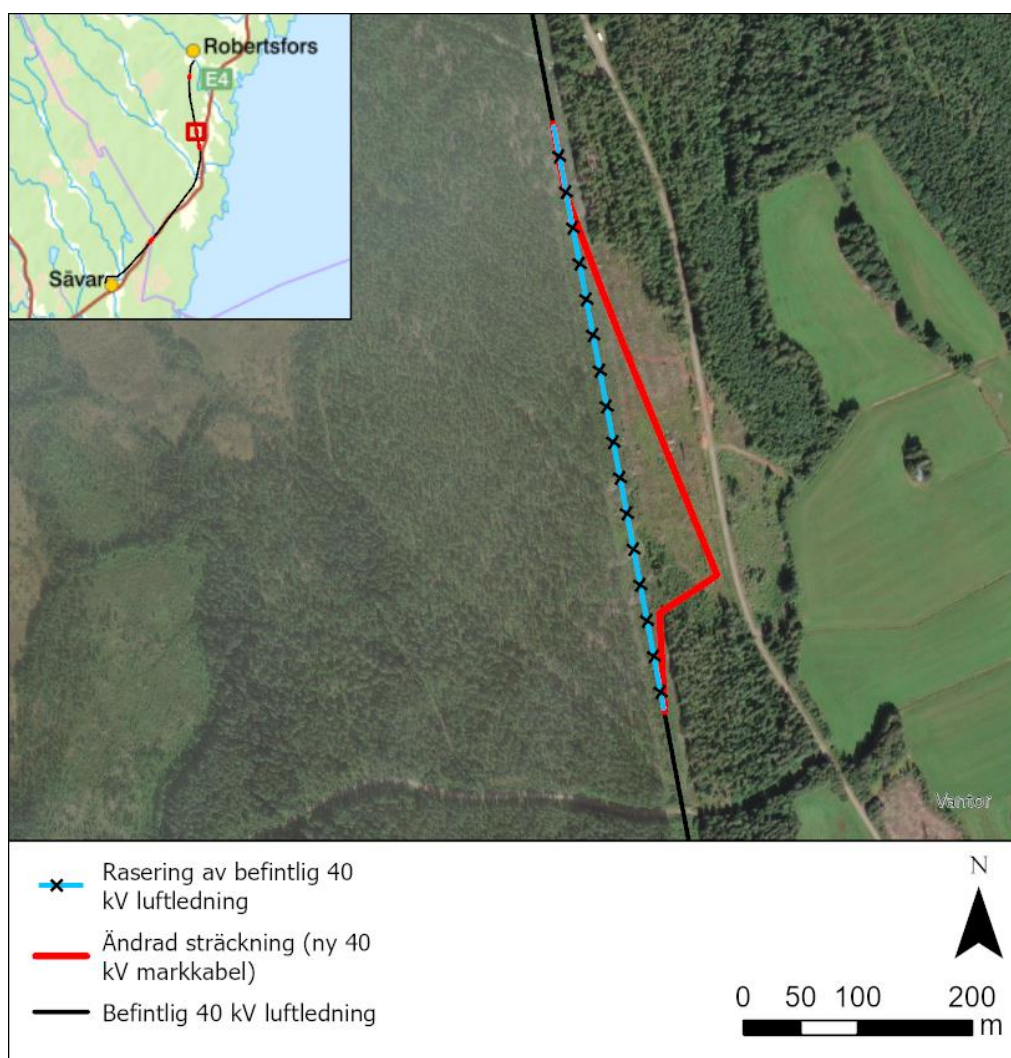
inte påverkas. Med inarbetande av hänsynsåtgärder, se Avsnitt 3.7, bedöms ledningsändringens effekter på kulturmiljö som **obetydliga**.

3.4.4. Friluftsliv och rekreation

Det finns inga registrerade friluftsliv- eller rekreationsvärden inom området för planerad ledningsändring och effekterna för friluftslivet bedöms som inga.

3.5 Ledningsändring 3

Ledningsändring 3 omfattar en cirka 520 meter lång sträcka av befintlig 40 kV luftledning och är lokaliserad till en plats cirka 500 meter väster om Junkboda. På denna sträcka ska ledningen raseras och ersättas med en ny 40 kV kabel. Detta innebär att sträckningen som mest flyttas cirka 70 meter i sidled från den befintliga placeringen.

Figur 11. Karta som visar ledningsändring 3. Planerad ledningsändring av befintlig 40 kV ledning cirka 500 meter väster om Junkboda.

3.5.1. Planförhållanden

Området som berörs av ledningsändring 3 omfattas inte av någon detaljplan och är inom riksintresseområde för planerad järnväg enligt Robertsfors kommuns översiktsplan (Robertsfors kommun, 2019). Ledningsändringen bedöms inte strida mot gällande översiktsplan.

3.5.2. Rennäring och övrig markanvändning

Ledningsändring 3 ligger inom Gran samebys vinterbetesområde, men berör inte något utpekat riksintresseområde. För närvarande finns inget tillgängligt kartmaterial på Sametingets webbplats över samebyns markanvändning i området. Enligt äldre information från länsstyrelsen berörs inget utpekat område för rennäringen av ledningsändringen. Under anläggningsskedet bedöms inga negativa effekter för rennäringen uppstå eftersom arbetet är planerat under vår/sommar då renarna normalt inte vistas i området. Avverkning och rasering av den befintliga ledningen kan ske på andra tider på året. I så fall tas kontakt med samebyn innan arbetet påbörjas. Under driftsskedet kommer kabeln att ta mark i anspråk. Utifrån att anspråket främst tas i skogsmark som avverkats och att den nya ledningssträckningen är markförlagd bedöms kabelsträckningens effekter på rennäringen som **begränsad**.

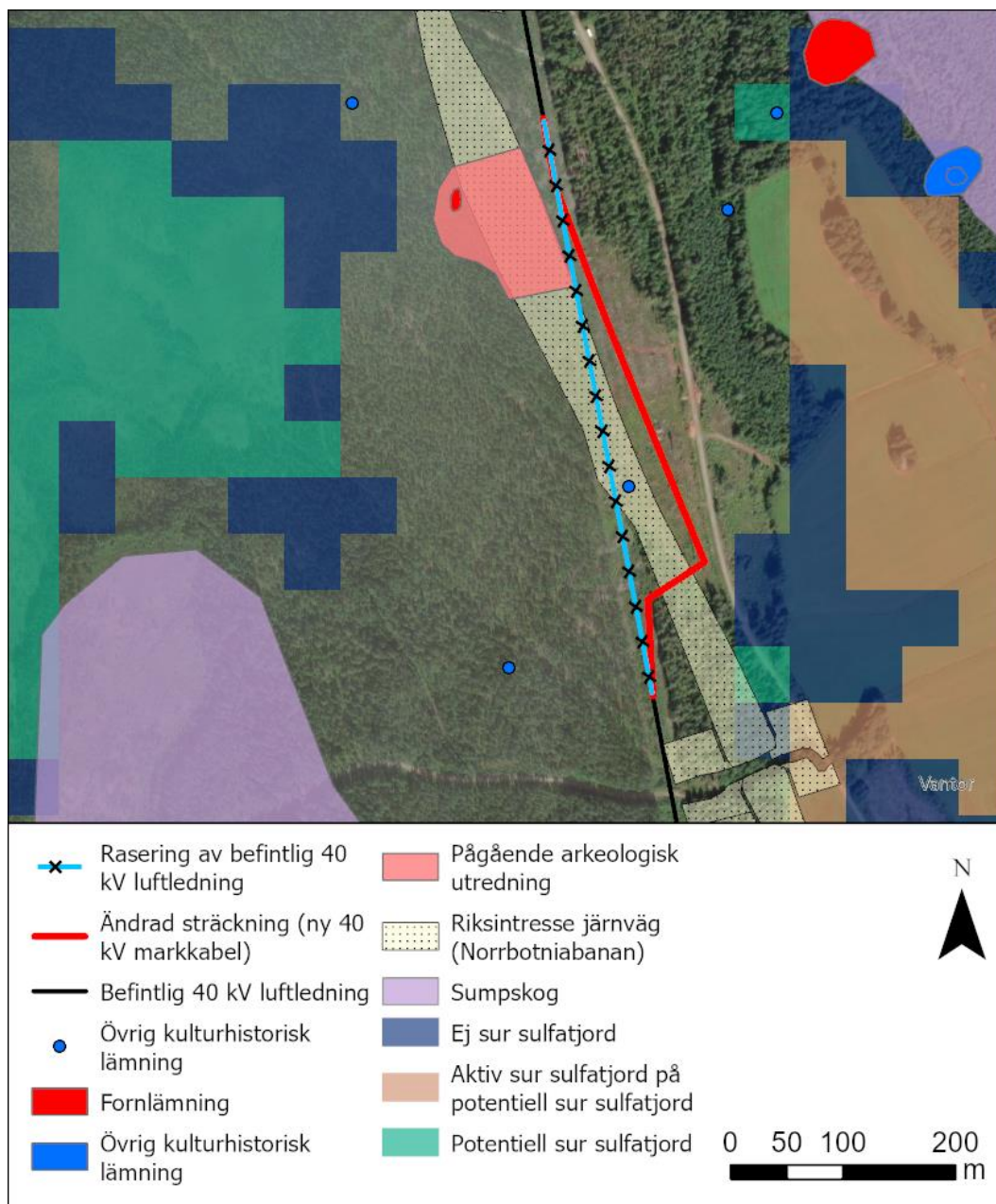
Övrig markanvändning består av skogsbruk. Större delen av skogsbruksmarken är relativt nyligen avverkad och utgör hygge eller återväxande ungskog. Den nya kabelsträckningen bedöms tillföra små ytterligare effekter jämfört med den befintliga sträckningen då ny mark tas i anspråk. Ledningsändringens effekter för skogsbruksmark bedöms som **negativ**.

3.5.3. Natur- och kulturmiljö

Området för planerad ledningsändring 3 består av i huvudsak avverkad skogsmark. Se . . Inget sedan tidigare utpekat område med skyddad natur eller övriga kända naturvärden är registrerade inom området.

Cirka 14 meter öster om raseringen av befintlig luftledning finns en övrig kulturhistorisk lämning betecknad L1936:1958 som utgörs av ett stenbrott (Riksantikvarieämbetet, 2026 2). Se Figur 12. Cirka 85 meter väster om den nordligaste delen av raseringen finns en fornlämning betecknad L1939:6421 i form av ett röse. Vid denna fornlämning pågår en arkeologisk utredning som sträcker sig in mot området för den planerade raseringen enligt Riksantikvarieämbetets kartunderlag. Med inarbetande av hänsynsåtgärder, se Avsnitt 3.7, bedöms ledningsändringens effekter på kulturmiljö som **begränsade**.

Skellefteå Kraft kommer att genomföra en förstudie avseende behov kring fågelinventering respektive naturvärdesinventering. Finns behov av inventeringar kommer de att genomföras.

Figur 12. Kända intressen inom område för planerad ledningsändring 3.

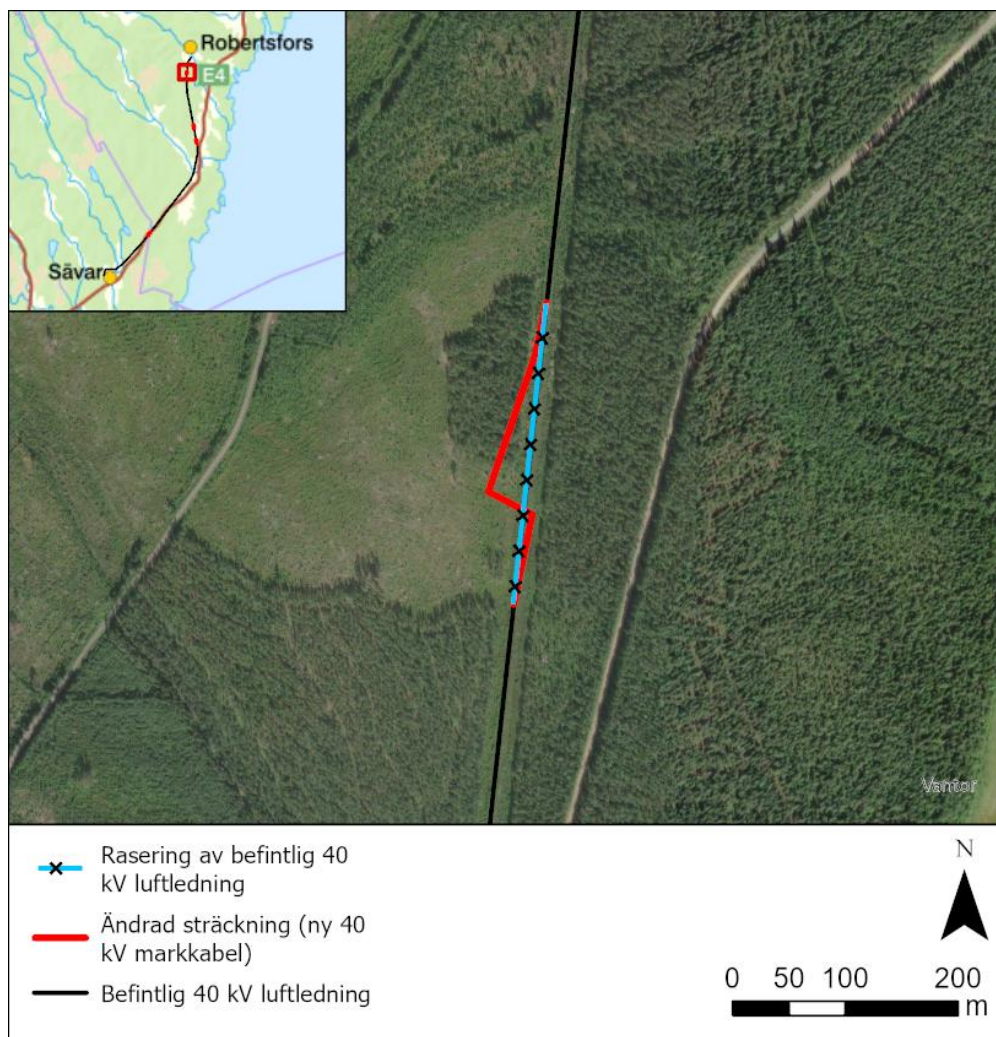
3.5.4. Friluftsliv och rekreation

Det finns inga registrerade friluftsliv- eller rekreationsvärden inom området för planerad ledningsändring 3 och effekterna för friluftslivet bedöms som inga.

3.6 Ledningsändring 4

Ledningsändring 4 omfattar en cirka 270 meter lång sträcka av befintlig 40 kV luftledning och är lokaliserad till en plats cirka 2,5 kilometer söder om Robertsfors. På denna sträcka ska ledningen raseras och ersättas med en ny cirka 300 meter lång 40 kV kabel. Detta

innebär att sträckningen som mest flyttas cirka 35 meter i sidled från den befintliga placeringen.

Figur 13. Karta som visar ledningsändring 4 cirka 2,5 kilometer söder om Robertsfors.

3.6.1. Planförhållanden

Området som berörs av ledningsändring 4 omfattas inte av någon detaljplan och är inom riksintresseområde för planerad järnväg enligt Robertsfors kommuns översiktsplan (Robertsfors kommun, 2019). Ledningsändringen bedöms inte strida mot gällande översiktsplan.

3.6.2. Rennäring och övrig markanvändning

Ledningsändring 4 ligger inom Gran samebys vinterbetesområde, men berör inte något utpekad riksintresseområde. För närvarande finns inget tillgängligt kartmaterial på Sametingets webbplats över samebyns markanvändning i området. Enligt äldre information från länsstyrelsen berörs inget utpekad område för rennäringen av ledningsändringen. Under anläggningsskedet bedöms inga negativa effekter för rennäringen uppstå eftersom arbetet är planerat under vår/sommar då renarna normalt inte vistas i området. Avverkning och raseri av den befintliga ledningen kan ske på andra tider på året. I så fall tas kontakt

med samebyn innan arbetet påbörjas. Under driftskedet kommer kabeln att ta mark i anspråk. Utifrån att anspråket främst tas i skogsmark som avverkats och att den nya ledningssträckningen är markförlagd bedöms kabelsträckningens effekter på rennäringen som **begränsad**.

Övrig markanvändning består av skogsbruk. Större delen av skogsbruksmarken är relativt nyligen avverkad och utgör hygge eller återväxande ungskog. Den nya kabelsträckningen bedöms tillföra små ytterligare effekter jämfört med den befintliga sträckningen då ny mark tas i anspråk. Ledningsändringens effekter för skogsbruksmark bedöms som **negativ**.

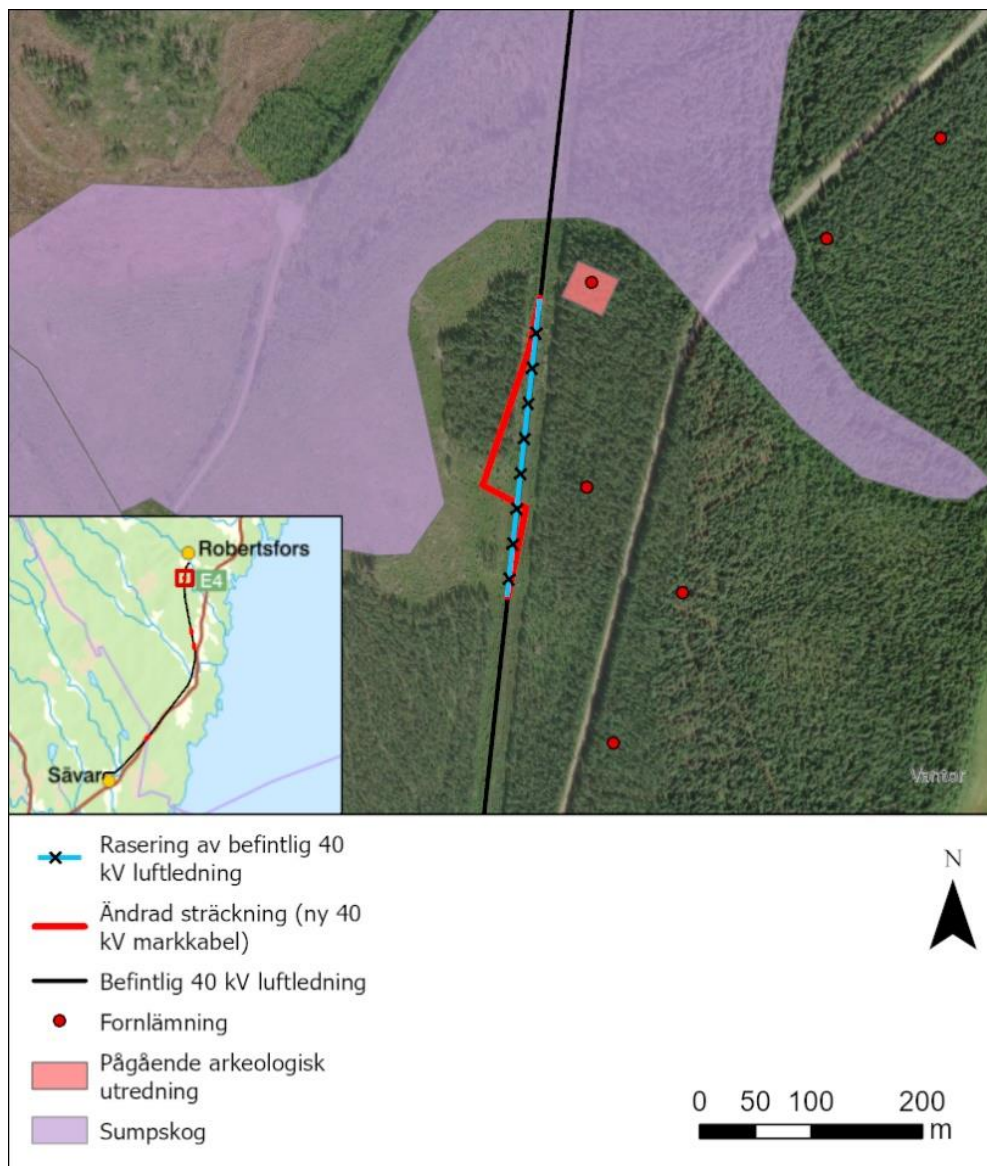
3.6.3. Natur- och kulturmiljö

Skog behöver avverkas på en sträcka om cirka 80 meter i ett mindre skogsområde mellan befintlig ledningsgata och ett hygge. Inget sedan tidigare utpekade område med skyddad natur eller övriga kända naturvärden är registrerade inom området. Avverkningen bedöms inte medföra någon väsentlig förändring av livsmiljön för växt- eller djurliv då området är karaktäriserat av ett aktivt skogsbruk med omgivande hyggen och ungskog.

Cirka 38 meter väster om kabelsträckningen finns ett område med sumpskog vilken inte bedöms påverkas.

Cirka 20 meter nordöst om planerad ledningsändring 4 finns en fornlämning (L1936:1377) som enligt Riksantikvarieämbetets söktjänst Forsök utgörs av en husgrund (Riksantikvarieämbetet, 2026 3). Se Figur 14. Lämningen anges enligt Riksantikvarieämbetets information ha en pågående arkeologisk undersökning. Cirka 58 meter öster om planerad ledningsändring finns en fornlämning (1936:1394) som utgörs av en kolningsanläggning. Med inarbetande av hänsynsåtgärder, se Avsnitt 3.7, bedöms ledningsändringens effekter på kulturmiljö som **begränsade**.

Skellefteå Kraft kommer att genomföra en förstudie avseende behov kring fågelinventering respektive naturvärdesinventering. Finns behov av inventeringar kommer de att genomföras.

Figur 14. Kända intressen inom område för planerad ledningsändring 4

3.6.4. Friluftsliv och rekreation

Det finns inga registrerade friluftsliv- eller rekreationsvärden inom området för planerad ledningsändring 4 och effekterna för friluftslivet bedöms som inga.

3.7 Hänsynsåtgärder

Där det föreligger dålig markbärighet, och därmed risk för att körsador uppstår, sker tillfällig förstärkning av marken. Exempel på förstärkning är stockmattor eller att till exempel avverkningsarbete genomförs på tjälad eller snötäckt mark om det finns förutsättningar för det. Om oavsiktliga skador sker, kommer marken att återställas när arbetet är slutfört.

Överfarter över vattendrag och diken planeras väl. Vid överfart över vattendrag och diken ska tillfälliga eller permanenta broar användas.

Ledningsändring 2: För att skydda noterad art kommer befintliga lågor och högstubbar lämnas kvar längs kanten på kabelgatan.

Påträffas sulfidjord ska den hanteras enligt gällande råd och enligt tillsynsmyndighetens riktlinjer. Sulfidjorden ska då hanteras så att massorna inte riskerar att torka ut, oxidera och orsaka försurning och utlakning av metaller.

Anläggningsarbeten utförs så att risken för utsläpp av drivmedel och oljor minimeras. Krav på hantering och försiktighetsåtgärder regleras i entreprenadupphandlingen och i entreprenörens egenkontroll. Eventuellt läckage av drivmedel eller oljor ska omedelbart saneras samt anmälas till Länsstyrelsen. Saneringsutrustning ska finnas tillgänglig inom arbetsområdet.

För överblivna stolpar och material tillämpas avfallstrappan vilket innebär återanvändning eller återvinning i första hand. Stolphålen fylls igen med befintliga jordmassor på platsen. Åtkomst till stolpplatser sker genom att köra i ledningsgatan vilket minskar påverkan på omkringliggande mark.

Fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar som finns inom utredningsområdet kommer markeras i fält för att undvika att skada. Arbetsvägar, upplagsplatser, arbetsområden och stolpplatser kommer anpassas så att inga lämningar inte kommer till skada. Vidare kommer samråd ske med länsstyrelsen avseende utbredningen av de lämningar som finns inom utredningsområdet.

Om tidigare icke kända forn- eller kulturhistoriska lämningar påträffas under byggnation ska dessa hanteras i enlighet med gällande lagstiftning (2 kap. kulturmiljölagen).

3.8 Skellefteå Krafts bedömning avseende betydande miljöpåverkan

Skellefteå Kraft har gjort bedömningen att projektet inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Bedömningen grundar sig på att ledningsändringarna på de fyra platserna planeras i områden som präglas av ett aktivt skogsbruk i närheten av väg. Ledningsändringarna i sin helhet innebär inte någon väsentlig förändring av naturmiljön. Påverkan av de nya ledningarna bedöms främst kunna uppstå på utpekade intressen under anläggningsskedet, men med de hänsynsåtgärder som föreslås bedöms den planerade åtgärden inte medföra negativa effekter på intressena.

4. Fortsatt arbete

Samrådet genomförs skriftligen med Länsstyrelsen i Västerbottens län, Umeå och Robertsfors kommuner och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda.

Efter avslutat samråd kommer Skellefteå Kraft att sammanställa alla inkomna yttranden, samt bemötanden av dessa, i en samrådsredogörelse. En ansökan om beslut om betydande miljöpåverkan eller ej lämnas därefter in till Länsstyrelsen i Västerbottens län.

Om ledningsändringarna inte bedöms medföra betydande miljöpåverkan kommer Skellefteå Kraft att upprätta ett förenklat underlag för ledningsändringarna och lämna in koncessionsansökan till Energimarknadsinspektionen sommaren/hösten 2026. Det förenklade underlaget kommer att behandla de sökta ledningarnas direkta och indirekta

konsekvenser under anläggning, drift och underhåll och vid behov föreslå lämpliga försiktighetsåtgärder.

Om länsstyrelsen bedömer att ledningarna innebär betydande miljöpåverkan kommer Skellefteå Kraft i stället för ett förenklat underlag genomföra en specifik miljöbedömning (miljökonsekvensbedömning) innan inlämnandet av koncessionsansökan.

Byggheten för Ledningsändring 1, se Figur 1, planeras påbörjas under våren/sommaren 2026 under förutsättning att Ei beviljar ansökan om förhandsmedgivande. De övriga ledningsändringarna 2-4 planeras utföras under sommarperioden 2028. I det fall det efter eventuell fågelinventering identifierats behov av uppehåll från avverkning under häckningsperiod kommer hänsyn att tas till detta.

5. Referenser

- Länsstyrelserna (2026). *Geodatakatalogen*. Hämtat från [Länsstyrelsernas Geodatakatalog](#)
- Riksantikvarieämbetet. (2026). *Fornsök*. Hämtat från <https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/43aba626-707e-4de4-b592-65110521e63b> (hämtad 2026-02-02)
- Riksantikvarieämbetet. (2026 1). *Fornsök*. Hämtat från <https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/8fc9d868-f571-402e-895b-1e27c28a3eae> (hämtad 2026-02-02)
- Riksantikvarieämbetet. (2026 2). *Fornsök*. Hämtat från <https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/6d84c9c3-d3c6-4019-afea-d881cf4bc5d6> (hämtad 2026-02-02)
- Riksantikvarieämbetet. (2026 3). *Fornsök*. Hämtat från <https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/d7ec0a6d-abf9-4a6b-bd11-c175bad1a171> (hämtad 2026-02-02)
- Robertsfors kommun. (2019). *ÖVERSIKTSPLAN Robertsfors kommun 2019-06-17 Antagandehandling*.
- Sametinget. (2026). *Ran*. Hämtat från <https://sametinget.se/2895>
- Sametinget. (2026 1). *Gran*. Hämtat från <https://sametinget.se/2896> (hämtad 2026-02-02)
- SGU. (2026). *Kartvisare jordarter*. Hämtat från <https://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-jordarter-25-100.html> (hämtad 2026-01-16)
- SGU. (2026 1). *SGU kartvisare sur sulfatjord*. Hämtat från <https://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-sur-sulfatjord.html> (hämtad 2026-01-16)
- Skoterleder.org. (2025). *Skoterleder.org*. Hämtat från <https://skoterleder.org/> (hämtad 2025-12-18)
- SLU. (2025). Artportalen. Hämtat från <https://artportalen.se/ViewSighting/ViewSightingAsTable> (hämtad 2026-02-05)
- SLU. (2026). Artfakta. Hämtat från <https://artfakta.se/taxa/4877/information> (hämtad 2026-02-02)
- Umeå kommun. (2018) *Översiktsplan Umeå kommun– Vägvisning till planens delar, teman och aktualitet, Antagen av kommunfullmäktige 2018*
- Umeå kommun. (2018, 1). *Översiktsplan Umeå kommun, Tematiskt tillägg för landsbygden men miljökonsekvensbeskrivning MKB, antagandehandling augusti 2018*